ปฐมบัญญัติ ปาราชิกสิกขาบทที่ ๑

ภิกษุใดเสพเมถุนเป็นอาบัติปาราชิก หาสังวาสมิได้ (ขาดจากความเป็นภิกษุ อยู่ร่วมกับสงฆ์ไม่ได้) **"ปาราชิก"** คือผู้พ่ายแพ้-พลัดตกจากพระสัทธรรม เป็นอาบัติหนัก (มี ๔ ข้อ) ทำแล้วขาดจากความเป็นภิกษุทันทีโดยไม่ต้องทำพิธีสึก บวชอีกไม่ได้ ถึงบวชก็ไม่ได้บุญ แต่บาปหนักด้วยหลอกชาวบ้านและสงฆ์ กินใช้ถือว่าขโมยของสงฆ์

ทุกอย่างที่ทำจะถูกสะสมในจิตใต้สำนึกเสมอ ปาราชิกเป็นยางเหนียวเกาะแน่นในจิต เจตนายินดีทำอกุศลในภาวะแสดงตนเป็นผู้สละโลกมีศีล ย่อมเกิดขัดแย้งรุนแรงอยู่ภายใน ลบออกจากใจไม่ได้ (ยิ่งอยากทำดียิ่งรู้สึกผิดค้างคาในใจ) เมื่ออยู่ร่วมกับสงฆ์ย่อมละอายใจ จิตไม่ผ่องใสเป็นอกุศล ก้าวหน้าทางธรรมไม่ได้ หากไม่รู้สึกละอายเท่ากับจิตบิดเบี้ยวเป็นมิจฉาทิฏฐิ ย่อมทำวิปัสสนารู้ตามจริงไม่ได้ เจริญสติไม่ได้ผล ยิ่งบวชยิ่งบาป

ต้องสึกเป็นฆราวาสหรือแค่บวชเณร(กรณีอยากบวชใหม่) ที่ถือเป็นโอกาสแก้ตัว ด้วยมีศีลให้รักษาเพียงไม่กี่ข้อ ไม่ต้องรู้สึกผิดต่อพระศาสดาและชาวบ้าน หากสำนึกผิด รักษาศีลของตนได้บริสุทธิ์จริง ตั้งใจศึกษาปฏิบัติถูกต้องมากพอ ก็สามารถบรรลุธรรม เป็น.. โสดาบัน, สกทาคามี, อนาคามี แต่หมดสิทธิ์บรรลุอรหันต์เฉพาะในชาตินี้

สรุปประโยชน์ในการบัญญัติสิกขาบท.. เพื่อความดีงามเป็นระเบียบ และความผาสุขแห่งคณะสงฆ์ เพื่อป้องปรามคนหน้าด้านไร้ยางอาย เพื่อภิกษุผู้มีศีลดีงามอยู่เป็นสุข (ไม่ถูกเบียดเบียน) เพื่อป้องกันกำจัดอาสวะ (กิเลส-ทุกข์) ที่จะเกิดในปัจจุบัน และอนาคต เพื่อความเลื่อมใสเหล่าชนที่ยังไม่เลื่อมใสและที่เลื่อมใสแล้วให้ยิ่งขึ้นไป เพื่อความดำรงมั่นแห่งพระสัทธรรม เพื่อเอื้อเฟื้อวินัย ๔ (สังวร สมถ ปหาน บัญญัติ)

สัทธรรม คือ.. ธรรมเพื่อความสงบจากกิเลสทั้งปวง,คำสอนพระสัมมาสัมพุทธเจ้า (พุทธวจน ธุดงค์ ศีล สมาธิ วิปัสสนา อริยมรรค อริยผล นิพพาน)

คำสอนพุทธจะเป็นการแสดงความจริงว่า ทำสิ่งนี้จะได้รับสิ่งนี้ ชี้ให้เห็นความจริง แล้วให้พิจารณาเอาว่าจะทำแบบไหน จึงเรียกว่าแสดงธรรม ไม่ใช่ข้อบังคับให้ทำตาม ต้องเชื่อฟังจากผู้มีอำนาจดลบันดาลสุขหรือทุกข์ให้ แต่พระวินัยจะเป็นกฎสำหรับการอยู่รวมของสงฆ์ ทรงพิจารณาแล้วว่าเกิดประโยชน์กับภาพรวมของศาสนาให้ตั้งมั่นยืนนานที่สุด เช่น.. การจะบวชได้หรือไม่ ไม่ใช่เลือกปฏิบัติ กีดกันเพศหรือชนชั้น แต่เพื่อประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ

ซึ่งไม่จำเป็นต้องบวชก็บรรลุธรรมได้ พระพุทธเจ้าไม่เคยตรัสให้ชายทุกคนต้องบวช แต่คนจะบวชต้องเป็นคนที่พร้อมจริงที่จะขัดเกลาอย่างเข้มข้นมากกว่าฆราวาส พร้อมสละเรื่องทางโลก เพื่อนิพพานเท่านั้น ควรมีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ ความน่าเคารพศรัทธา ฯลฯ เป็นตัวแทนพระศาสดา ทำกิจได้ครบถ้วนถูกต้อง เพื่อสืบทอดพระศาสนาต่อไปได้ เมื่อมีกลุ่มคนที่มีการใช้ชีวิตต่างกับสังคมอื่น ก็ต้องมีกฎต่างหากที่ต่างออกไป เพื่อความเจริญผาสุขในสังคมนั้น ถ้าแสวงทางดับทุกข์เพื่อละตัวตนกันจริงจะไม่สงสัยทุ่มเถียงในเรื่องเหล่านี้เลย

ต้นเรื่องปฐมสิกขาบท : ลูกเศรษฐีชื่อ..“สุทินน์” ฟังธรรมเกิดศรัทธาขอบวช พระผู้มีพระภาคตรัสให้ขออนุญาตพ่อแม่ก่อน แต่พ่อแม่ไม่ยอมจึงอดข้าวประท้วง จนให้บวชในที่สุด ท่านปฏิบัติเคร่งครัดพักอยู่แคว้นวัชชี ต่อมาเกิดภัยพิบัติ จึงนำภิกษุจาริกไปกรุงเวสาลี ซึ่งมีเครือญาติที่ร่ำรวยอยู่มาก เพื่อภิกษุไม่ลำบากในบิณฑบาตร และให้โอกาสญาติได้ทำบุญกับสงฆ์ บรรดาญาติรู้ข่าวจึงพากันนำอาหารอย่างดีมาถวาย

ท่านพระสุทินน์ถือธุงดงค์ด้วยการอยู่ป่า นุ่งห่มผ้าบังสุกุล และบิณบาตรเป็นวัตรตลอดชีวิต จึงสละให้ภิกษุทั้งหมด แล้วออกบิณบาตรไปจนถึงบ้านเดิม เห็นคนใช้จะทิ้งขนมค้างคืน จึงบอกว่าถ้าจะทิ้งก็ใส่ในบาตรนี้เถิด (ปกติพระจะเอ่ยปากขอไม่ได้แต่เพราะเป็นของที่จะทิ้งจึงไม่ผิด น่าจะตั้งใจโปรดให้คนที่บ้านได้บุญ เพราะจะไปบิณบาตรอาหารดีที่อื่นก็ได้)

บิดาผ่านมาเห็นพระลูกชายนั่งฉันอยู่ริมทาง จึงนิมนต์ไปฉันในบ้าน แต่ท่านไม่รับเพราะอิ่มแล้ว จึงนิมนต์ให้มาวันรุ่งขึ้นและเอาทรัพย์มาล่อให้สึก แต่ไม่สำเร็จ ท่านบอกให้ทิ้งแม่น้ำจะได้ไม่ลำบากดูแล หรือกลัวใครปล้น และตอบอดีตภรรยาว่าไม่ได้บวชเพราะต้องการเทพธิดาสาวสวยที่ไหนที่ดีกว่าเธอ (ข้อนี้จึงชี้ว่าไม่ติดในกามราคะ) เมื่อไม่ยอมสึก มารดาจึงขอร้องว่า.. ถ้าอย่างนั้นขอท่านจงให้ผู้สืบเชื้อสายเพื่อรักษาตระกูลไว้

ครั้งนั้นยังไม่มีบัญญัติห้ามเสพเมถุน ท่านจึงคิดว่าทำเพื่อมีผู้สืบสกุลไว้รักษาทรัพย์ตอบแทนคุณพ่อแม่ ไม่น่าจะผิด จึงได้ร่วมภิรมย์กับอดีตภรรยา ที่ต่อมาได้ตั้งครรภ์และคลอดเป็นเด็กชาย ซึ่งภายหลังได้บรรลุอรหันต์ทั้งแม่และลูก

ต่อมาพระสุทินน์เกิดความทุกข์ใจหนัก รู้สึกไม่ดีจากสิ่งที่ทำจนซูบผอม พระผู้มีพระภาคทราบเรื่อง ได้ทรงติเตียนหลายอย่างและตรัสว่า.. เธอสอดองคชาตเข้าปากอสรพิษหรือกองไฟ ยังดีกว่าสอดเข้าองค์กำเนิดสตรี เพราะอย่างแรกแค่ตาย แต่อย่างหลังต้องไปบังเกิดในอบายทุคติ วินิบาต นรก แล้วทรงบัญญัติสิกขาบท.. **ห้ามมิให้ภิกษุเสพเมถุน** ทรงปรับอาบัติปาราชิกแก่ภิกษุผู้ล่วงละเมิด และห้ามบวชให้พระที่เคยปาราชิก

องค์แห่งอาบัติ ความผิดสำเร็จต้องประกอบด้วย.. ๑. จิตคิดจะเสพเมถุน ๒. อวัยวะเพศเข้าไปในทวารมรรค (ช่องคลอด ทวารหนัก ปาก) ทางใดทางหนึ่งไม่ว่าจะเป็นของตัวเอง, เป็นหญิง, ชาย, คนสองเพศ, กะเทย, มนุษย์, อมนุษย์, ญาติ, ไม่ใช่ญาติ, อดีตภรรยา, สัตว์เดรัจฉาน, ทั้งที่หลับ, ตื่น, เมา, วิกลจริต, เผลอสติ, ตายแล้วแต่ถูกสัตว์แทะไม่มาก (สัตว์แทะมากเป็นอาบัติถุลลัจจัย) แม้ถูกแกล้งหลอกล่อ พาไปหรือบังคับ ยืนหรือนอนเฉยให้อีกฝ่ายทำ จะนุ่งห่มอะไรก็ตาม หากมีจิตยินดีขณะอวัยวะสอดเข้าไป ขณะหยุด หรือขณะถอนออก ถือว่าอาบัติทั้งหมด หากถูกแกล้ง หลอก บังคับ ข่มขืน แต่จิตไม่ยินดี ไม่เป็นอาบัติ ความฝันไม่อาบัติ

ภิกษุสอดองคชาตเข้าทางแผลศพใกล้ช่องคลอด แล้วถอนออกทางช่องคลอด หรือเข้าทางช่องคลอดแล้วถอนออกทางแผลศพ หรือนำองคชาตสอดเข้าในปากศพหัวขาด หรือภิกษุมีประสาทพิการไม่รู้สึกสุขทุกข์แต่ตั้งใจเสพเมถุน เป็นอาบัติปาราชิกทั้งหมด ภิกษุใช้นิ้วแหย่ช่องคลอด , ใช้องคชาตเสียดสีส่วนใดของร่างกายผู้อื่น ,ผู้อื่นใช้มือสำเร็จให้ เป็นอาบัติสังฆาทิเสส ; นำองคชาตเสียดสีเครื่องหมายเพศรูปปั้น-ตุ๊กตา อาบัติทุกกฏ (ถ้ามีอารมณ์กับศพได้ น่าจะโรคจิต หรือมีความต้องการสูง ห้ามใจไม่ได้ ยังไม่ควรมาบวช)

อนาบัติ : ลักษณะที่ไม่ต้องอาบัติ

๑. ภิกษุผู้ไม่รู้ตัว (หลับลึก สลบ หรือถูกบังคับแต่ไม่ยินดี)

๒. ภิกษุผู้เป็นบ้า

๓. ภิกษุผู้มีจิตฟุ้งซ่าน (บ้าชั่วขณะด้วยเหตุอื่น เช่น ฤทธิ์ยา อรรถกถาแก้ว่าผีเข้า)

๔. ภิกษุผู้มีเวทนากล้าจนไม่รู้ตัวว่าทำอะไรลงไป

๕. ภิกษุผู้เป็นต้นบัญญัติ

: ต้องมีเจตนาจึงเป็นกรรม ภิกษุที่ก่อให้เกิดบัญญัติไม่ผิด เพราะกฎออกทีหลัง ความขัดแย้งในใจขณะบวชว่าฝืนคำสั่งพระศาสดาจึงไม่มีอยู่ในจิตใต้สำนึก รู้ชัดว่าไม่ได้ตั้งใจละเมิดวินัยฯ จิตที่มีความลังเลสงสัยบรรลุธรรมไม่ได้ อนาบัตินี้ใช้ได้กับสิกขาบททุกข้อ

การลาสิกขา บอกคืนสิกขาบท การสึกที่ถือว่าสำเร็จ

ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ย่อมกล่าวกับผู้อื่นด้วยคำใดคำหนึ่งให้ทราบว่า.. ข้าพเจ้าบอกคืนพระพุทธเจ้า (หรือ) ข้าพเจ้าบอกคืนพระธรรม .. (หรือ) ข้าฯ..พระสงฆ์ , สิกขา, วินัย, ปาติโมกข์, อุเทศ, อุปัชฌายะ, อาจารย์, สัทธิวิหาริก, อันเตวาสิก, ผู้ร่วมอุปัชฌายะ, ผู้ร่วมอาจารย์, เพื่อนพรหมจารี

หรือ..ข้าพเจ้าไม่เกี่ยวข้องด้วยพระพุทธ.. ฯลฯ (ละจนถึง) เพื่อนพรหมจารี
หรือ..ข้าพเจ้าจะต้องการอะไรด้วยพระพุทธ..ฯลฯ
หรือ..ข้าพเจ้าไม่ต้องการพระพุทธ..ฯลฯ
หรือ..ข้าพเจ้าพ้นดีแล้วจากพระพุทธ..ฯลฯ

หรือ.. ขอท่านจงจำข้าพเจ้าว่าเป็น..คฤหัสถ์, อุบาสก, อารามิก, สามเณร, เดียรถีย์, สาวกเดียรถีย์, ผู้มิใช่สมณะ, ผู้มิใช่เชื้อสายพระศากยบุตร (ไวพจน์คือคำที่เขียนต่างกันแต่มีความหมายคล้ายกัน คือไวพจน์แห่งพระพุทธเจ้า.. ฯลฯ คฤหัสถ์, อุบาสก..ฯลฯ ก็ให้ถือว่าเป็นการบอกคืนสำเร็จเช่นกัน)

การลาสิกขาจะไม่สำเร็จถ้าประกาศโดยมีคำว่า..

ไฉนหนอ.. (หรือ) ก็ถ้าว่า... หากว่า... ผิว่า... มีความดำริว่า...
ข้าพเจ้าพึงบอกคืนพระพุทธ ฯลฯ ข้าพเจ้าเป็นอุบาสก ฯลฯ

หรือประกาศคำใดคำหนึ่งว่า.. ข้าพเจ้าระลึกถึง บิดา, พี่น้อง, บุตร, ธิดา, ภริยา, ญาติ, มิตร, บ้าน นิคม, นา สวน เงิน ทอง ศิลปะ การหัวเราะ การเจรจา การเล่นในครั้งก่อน
หรือ.. ต้องเลี้ยงดูมารดา, บิดา, พี่น้อง, บุตร ธิดา ภริยา ญาติ มิตร
หรือ.. มารดา ฯลฯ มิตร จะเลี้ยงดูข้าพเจ้า
หรือ..บ้าน ชุมชน นา สวน เงิน ทอง ศิลปะ ของข้าพเจ้าจะเลี้ยงชีพได้ด้วยแต่ละสิ่งนั้น
ประกาศว่า.. พรหมจรรย์ทำได้ยาก, ทำไม่ได้ง่าย, ประพฤติไม่ได้ง่าย, ข้าพเจ้าไม่อาจ.. , ข้าพเจ้าไม่สามารถ.. , ข้าพเจ้าไม่ยินดี.. , ข้าพเจ้าไม่ยินดียิ่ง.. เมื่อกล่าวมีคำเหล่านี้ถือว่าบอกคืนสิกขาไม่สำเร็จ ยังไม่ได้สึก (ถ้ารู้ตัวว่าทนกิเลสไม่ได้ ควรสึกจะดีต่อตัวเอง)

ลักษณะการบอกคืนสิกขาไม่สำเร็จ

* ภิกษุผู้บอกคืนวิกลจริต , ภิกษุฟุ้งซ่าน บ้าชั่วขณะหรือผีเข้า , เวทนากล้าจนไม่รู้สึกตัว
* บอกคืนในสำนักของภิกษุวิกลจริต , สำนักภิกษุฟุ้งซ่านฯ , สำนักภิกษุเวทนากล้าจนไม่รู้ตัว
* บอกคืนต่อหน้าสัตว์เดรัจฉาน , เทวดา หรือ อมนุษย์
* บอกกับชนชาติที่ใช้ภาษาต่างกัน หรือไม่เข้าใจภาษาที่พูด
* โดยกล่าวเล่น , โดยกล่าวพลาด พลั้ง เผลอ
* ไม่ประสงค์จะประกาศ แต่เปล่งเสียงให้ได้ยิน , ประสงค์จะประกาศ แต่ไม่เปล่งเสียง
* ประกาศแก่ผู้ไม่เข้าใจความ , ไม่ประกาศแก่ผู้เข้าใจความ
* ไม่ประกาศโดยประกาศทั้งปวง

การสึกหรือบอกคืนสิกขาของภิกษุนั้นย่อมไม่สำเร็จ